

แบบรายงานโครงการยุทธศาสตร์ (ฉบับสมบูรณ์)
นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักเตนสำหรับผู้ประกอบการ
ในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา
อาจารย์พัฒน์ ประจักษ์สานต์
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

สนับสนุนงบประมาณจากโครงการยุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

เลขที่สัญญา 1.73/2568

นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักเตนสำหรับผู้ประกอบการ
ในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา
อาจารย์พัฒนา ประจักษ์สานต์
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

สนับสนุนงบประมาณจากโครงการยุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

คำนำ

รายงานผลดำเนินงานโครงการเล่มนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2568 โดยได้ดำเนินการเรื่อง นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนोनสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนोनสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน และ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนोनสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานผลดำเนินการเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านหากมีข้อเสนอแนะหรือผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา และ พิพัฒน์ ประจัญสานต์

กรกฎาคม 2568

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการเรื่อง นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน และ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากอำเภอโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มีการจ้างคนงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงตักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึงพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงจากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ส่วนประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนให้ความสำคัญไม่แพ้กับประเด็นแรกนั่นคือ กระบวนการและมาตรฐานการเลี้ยงตักแตน จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่กล่าวว่ากระบวนการเลี้ยงของตักแตน ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เจออุปสรรคระหว่างเลี้ยงเช่น มดและแมลงเข้าไปในคอกเลี้ยง ความชื้นจากการเลี้ยงตักแตน ตักแตนตายก่อนการวางไข่ ตักแตนตัวเล็กขนาดไม่สม่ำเสมอ ในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้น ตักแตนจะถ่ายมูลถ้าหากไม่เก็บมูลของตักแตน และเมื่อมูลของตักแตนเจอความชื้นในอากาศเข้าไป จะทำให้เกิดการหมักหมมและมีแก๊ส ซึ่งแก๊สดังกล่าวมีกลิ่นคล้ายแอมโมเนียจะทำให้เป็นการรบกวนการบริโภคหรือกินอาหารของตักแตนทำให้ตักแตนค่อย ๆ ตายไป บางรายอาจตายยกคอกได้ ซึ่งผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนต้องการทราบวิธีการปฏิบัติในแต่ละระยะของการเลี้ยง ให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตเต็มที่ ลดการตายของตักแตน ทำให้น้ำหนักตัวตักแตนดีขึ้น และได้ขนาดของตักแตนที่มีขนาดสมบูรณ์ไม่เล็กแกร่ง จากข้อมูลและปัญหาในพื้นที่ของชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้ดำเนินโครงการจึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งช่วยให้เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและของจังหวัดบุรีรัมย์

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1	
บทนำ	1
หลักการเหตุผล	1
วัตถุประสงค์โครงการ	3
ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย	3
ส่วนที่ 2	
ขั้นตอนการทำงาน	6
ส่วนที่ 3	
ผลการดำเนินงาน	8
ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย	8
ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ	9
ส่วนที่ 4	
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	10
สรุปผลการบริการวิชาการ	10
ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ	14
ข้อเสนอแนะ	14
ส่วนที่ 5	
การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผล	15
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์แก่ภาคประชาชน/ชุมชน/ธุรกิจ	15
ด้านการพัฒนาท้องถิ่น	15
ด้านพาณิชย์	15
ภาคผนวก	16
รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	
คำสั่งคณะกรรมการดำเนินโครงการ /กรรมการติดตามผลคณะ	
หนังสือเชิญต่างๆ	
สำเนาโครงการที่ได้รับอนุมัติ	
กำหนดการดำเนินโครงการ	
ภาพประกอบกิจกรรมโครงการ	

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการเหตุผล

ปัจจุบันในตลาดโลกมีความต้องการบริโภคแมลงเพิ่มมากขึ้น ธุรกิจแมลงมีมูลค่าสูงถึง 12,800 ล้านบาท โดยตลาดเอเชียครองสัดส่วนถึง 30-40% ของทั้งโลก ที่เหลือกระจายตัวในโซนยุโรป ละตินอเมริกา ตะวันออกกลาง ฯลฯ ซึ่งใน 5 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมแมลงเติบโตขึ้นปีละ 20% (สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป, 2566) มูลค่าตลาดของอาหารโปรตีนจากแมลงทั่วโลก อยู่ที่ประมาณ 14,000 ล้านบาท และมีการคาดการณ์ว่า ในปี 2570 จะมีการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันกว่า 5 เท่าจนมีมูลค่าสูงถึง 70,000 ล้านบาท สำหรับประเทศไทยสามารถผลิตแมลงเศรษฐกิจได้มากกว่า 7,000 ตัน/ปี และมีฟาร์มเลี้ยงมากกว่า 20,000 ฟาร์ม หนึ่งที่สถิติการส่งออกในปี 2564 ระบุว่า ไทยส่งออก “แมลงและอาหารแปรรูปที่ทำจากแมลง” จำนวน 575 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.5 ล้านดอลลาร์ (ราว 51 ล้านบาท) และมีอัตราการขยายตัวสูงถึง 96.27% (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า, 2566) จุดเด่นแมลง ได้แก่ แมลงอุดมไปด้วยสารอาหารสูงอย่างธาตุเหล็ก สังกะสี ทองแดง แมกนีเซียม วิตามินบี 2 บี 12 โอเมกา 3 6 9 กรดอะมิโนที่จำเป็น และให้โปรตีนสูง ปี 2564 ไทยส่งออก “แมลงและอาหารแปรรูปที่ทำจากแมลง” จำนวน 575 ตัน คิดเป็นมูลค่าราว 51 ล้านบาท ตลาดเอเชียครองสัดส่วนตลาดแมลง 30-40% ของทั้งโลก ที่เหลือกระจายตัวในโซนยุโรป ละตินอเมริกา ตะวันออกกลาง ฯลฯ โดยอุตสาหกรรมแมลงเติบโตขึ้นปีละ 20% ระยะเวลาการเลี้ยงแมลงสั้นกว่าสัตว์ทั่วไป โดยตัดกันจึงหัดใช้เวลาเลี้ยง 30-45 วัน ขณะที่การเลี้ยงหมู ใช้เวลา 5-6 เดือน ในปีนี้ สหประชาชาติ (UN) ได้ประกาศว่า ประชากรโลกเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 8,000 ล้านคน จนเกิดความกังวลถึง “ภาวะขาดแคลนอาหารทั่วโลก” และ UN ยังคาดการณ์อีกว่า ประชากรโลกจะเพิ่มเป็นเกือบ 10,000 ล้านคนภายในปี 2593 ดังนั้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องผลิตอาหารจากทั้งพืชและสัตว์สูงขึ้นอีก 70% จากที่ผลิตได้ในปัจจุบัน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2566)

สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงตักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวน 16 กลุ่มและมีสมาชิกทั้งหมด 132 รายจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดจะสังเกตเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่จะมีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้กับแนวเขตชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่นกัมพูชา ซึ่งสมาชิกทั้งหมดมีการกระจายอยู่ใน 6 อำเภอ ซึ่งประกอบไปด้วยอำเภอประโคนชัยมีผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนจำนวน 3 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 32 ราย มีการจ้างงาน 5 คน อำเภอเฉลิมพระเกียรติจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยง จำนวน 13 ราย และมีการจ้างงานของคนในพื้นที่จำนวน 2 คน อำเภอบ้านกรวดจำนวน 4 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 22 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่จำนวน 4 คน อำเภอละหานทรายจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 14 รายและมีการจ้างงานในพื้นที่ 2 คน อำเภอโนนดินแดงมีจำนวน 6 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 39 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ 12 คน และท้ายที่สุดเป็นอำเภอน้อยใหม่อย่างเช่นอำเภอนโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้าง

งานของคนในพื้นที่ 3 คน โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มีการจ้างคนงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงตักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงจากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ซึ่งจะพบว่าปริมาณวัตถุดิบในพื้นที่ที่ใช้หน่วยเป็นกิโลกรัมต่อเดือน โดยรวมเฉลี่ยจากทั้ง 16 กลุ่ม ต้องใช้พืชดังกล่าวโดยประมาณ 251,800 กิโลกรัมต่อเดือนหรือ 251.8 ตันต่อเดือน และผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางการค้าของตักแตน โดยประมาณสมาชิก 1 รายจะมีรายได้จากการเลี้ยงตักแตนที่ขายตัวสดต่อ 1 กิโลกรัมอยู่ที่ราคาเฉลี่ยประมาณ 350 บาท และใน 1 รอบของการเลี้ยงต่อผู้ประกอบการ 1 ราย ซึ่งใช้เวลาโดยเฉลี่ย 30 ถึง 35 วัน จะได้ตักแตนประมาณ 20 ถึง 25 กิโลกรัมโดยเฉลี่ยจากการใช้ไข่ตักแตนจำนวน 1 กิโลกรัมต่อรอบการเลี้ยง จะมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7,000 ถึง 8,750 บาท เมื่อนำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการทั้ง 16 กลุ่ม จำนวน 132 คนพบว่าในรอบระยะเวลาการเลี้ยง 1 เดือน จะเกิดมูลค่าเม็ดเงินหมุนเวียนในท้องที่ จำนวน 924,000 บาท ถึง 1,155,000 บาทต่อเดือน

นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังได้ระบุถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบที่สำคัญในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้นก็คือปัญหาด้านคุณภาพอาหารที่ใช้สำหรับการเลี้ยงตักแตน ซึ่งจากทั้งหมด 16 กลุ่ม พบว่า ในแต่ละกลุ่มมีการนำพืชอาหารทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ หญ้าหวานอิสราเอล หญ้าเนเปียร์ และใบกล้วย นำมาเลี้ยงตักแตนเป็นอาหารหลัก แต่ยังพบปัญหาว่าบางครั้งให้ใบตอง ตัวตักแตนจะเล็ก ลำตัวสั้น โตช้า ให้ไข่น้อย ส่วนระยะเวลาในการเลี้ยงจะนานกว่าการให้พืชอาหารที่เป็นกลุ่มหญ้าหวานอิสราเอล และหญ้าเนเปียร์ ในขณะเดียวกันกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงตักแตนที่ให้อาหารจากหญ้าหวานอิสราเอล จะพบว่า ตักแตนที่เลี้ยงจะมีอายุอยู่ในช่วงรอบการเลี้ยง 30-35 วัน ในการเลี้ยง 1 รอบ ยังพบว่า ตักแตนที่เลี้ยงมีขนาดไม่สม่ำเสมอ ผู้เลี้ยงสันนิษฐานของสาเหตุมาจากอาหารที่ใช้ในการเลี้ยง ซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงได้กล่าวว่าตักแตนเป็นสัตว์ที่ต้องการพืชอาหารที่มีโปรตีนสูงถ้าหากได้กินอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และสอดคล้องกับระยะในวงใน วัฏจักรอายุของเขอาจจะทำให้ตักแตนมีขนาดลำตัวที่โตสมบูรณ์เป็นไปตามธรรมชาติ ณ ปัจจุบัน ผู้ประกอบการ ต้องการให้มีการศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับพืชอาหาร และกระบวนการผลิตพืชอาหารอย่างไรให้มีคุณค่าทางอาหารที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในกระบวนการเลี้ยงตักแตน ส่วนประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนให้ความสำคัญไม่แพ้กับประเด็นแรกนั้นคือ กระบวนการและมาตรฐานการเลี้ยงตักแตน จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่กล่าวว่ากระบวนการเลี้ยงของตักแตน ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เจออุปสรรคระหว่างเลี้ยง เช่น มดและแมลงเข้าไปในคอกเลี้ยง ความชื้นจากการเลี้ยงตักแตน ตักแตนตายก่อนการวางไข่ ตักแตนตัวเล็กขนาดไม่สม่ำเสมอ และอาจจะรวมไปถึงเรื่องของพยาธิวิทยาด้วย ในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้น ตักแตนจะถ่ายมูลถ้าหากไม่เก็บมูลของตักแตน และเมื่อมูลของตักแตนเจอความชื้นในอากาศเข้าไป จะทำให้เกิดการหมักหมมและมีแก๊ส ซึ่งแก๊สดังกล่าวมีกลิ่นคล้ายแอมโมเนียจะทำให้เป็นการรบกวนการบริโภคหรือกินอาหารของตักแตนทำให้ตักแตนค่อย ๆ ตายไป บางเจ้าอาจตายยกคอกได้ ซึ่งผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนต้องการหาวิธีการปฏิบัติในแต่ละระยะของการเลี้ยง ให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตเต็มที่ ลดการตายของตักแตน ทำให้น้ำหนักตัวตักแตนดีขึ้น และได้ขนาดของตักแตนที่มีขนาดสมบูรณ์ไม่เล็กแกร่ง ใน

ขณะเดียวกันผู้ประกอบการส่วนใหญ่ซื้อคอกจากกลุ่มนายทุน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความโปร่ง การรับแสง การระบายอากาศ ความสูงจากพื้นดินสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนสะท้อนให้กับทีมสำรวจ เมื่อกล่าวถึงการแปรรูป ณ ปัจจุบันนี้ในกระบวนการเลี้ยงตักแตน ได้นำตักแตนมาแปรรูปอยู่ในรูปแบบของตักแตนทอดขาย ทอดขายเอง ตกเฉลี่ยจากน้ำหนักตักแตนสด 1 กิโลกรัม นำมาทอดขายจะได้กิโลกรัมละ 500 บาท ใช้กระบวนการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และในส่วนสุดท้ายของการสะท้อนถึงปัญหาของกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนคือ ยังไม่เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่อยู่ในรูปแบบของทางการเช่นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ยังไม่มีการประสานเครือข่ายภายในจังหวัด รวมทั้งกลุ่มผู้ประกอบการนอกจังหวัดด้วยยังไม่มี การพบปะ คู้ค้า เพราะส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงจำหน่ายในท้องถิ่น ซึ่งมีกำลังซื้อและการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคในท้องถิ่น โดยสรุปจากการลงพื้นที่ระดมความคิดเห็นโดยการสะท้อนปัญหาของผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนทั้ง 15 กลุ่ม พบปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1. ปัญหาโรงเรือนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาศัตรูตักแตนในโรงเรือน ได้แก่ มด, ความชื้นจากละอองฝน รวมถึงการจัดการขี้ตักแตน และ 2. ปัญหาด้านแหล่งอาหาร เช่น แปลงหญ้า เนื่องจากหญ้าไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น /อาหารเสริม เป็นต้น

ดังนั้น จากข้อมูลและปัญหาในพื้นที่ของชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งงานวิจัยนี้จะเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าใหม่สำหรับเกษตรกรต้นน้ำ ทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและของจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ประกอบการในพื้นที่สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขช่วยให้ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมั่นคง ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย

1. ระบุข้อมูลบริบทชุมชน

สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงตักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวน 16 กลุ่มและมีสมาชิกทั้งหมด 132 รายจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดจะสังเกตเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่จะมีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้กับแนวเขตชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่นกัมพูชา ซึ่งสมาชิกทั้งหมดมีการกระจายอยู่ 6 อำเภอ ซึ่งประกอบไปด้วยอำเภอประโคนชัยมีผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนจำนวน 3 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 32 ราย มีการจ้างงาน 5 คน อำเภอเฉลิมพระเกียรติจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยง จำนวน 13 ราย และมีการจ้างงานของคนในพื้นที่จำนวน 2 คน อำเภอบ้านกรวดจำนวน 4 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 22 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่

จำนวน 4 คน อำเภอละหาหนทรายจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 14 รายและมีการจ้างงานในพื้นที่ 2 คน อำเภอโนนดินแดงมีจำนวน 6 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 39 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ 12 คน และท้ายที่สุดเป็นอำเภอใหม่อย่างเช่นอำเภอโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ 3 คน โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มีการจ้างคนงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงตักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงจากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ซึ่งจะพบว่าปริมาณวัตถุดิบในพื้นที่ที่ใช้หน่วยเป็นกิโลกรัมต่อเดือน โดยรวมเฉลี่ยจากทั้ง 16 กลุ่ม ต้องใช้พืชดังกล่าวโดยประมาณ 251,800 กิโลกรัมต่อเดือนหรือ 251.8 ตันต่อเดือน และผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางการค้าของตักแตน โดยประมาณสมาชิก 1 รายจะมีรายได้จากการเลี้ยงตักแตนที่ขายตัวสดต่อ 1 กิโลกรัมอยู่ที่ราคาเฉลี่ยประมาณ 350 บาท และใน 1 รอบของการเลี้ยงต่อผู้ประกอบการ 1 ราย ซึ่งใช้เวลาโดยเฉลี่ย 30 ถึง 35 วัน จะได้ตักแตนประมาณ 20 ถึง 25 กิโลกรัมโดยเฉลี่ยจากการใช้ไข่ตักแตนจำนวน 1 กิโลกรัมต่อรอบการเลี้ยง จะมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7,000 ถึง 8,750 บาท เมื่อนำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการทั้ง 16 กลุ่ม จำนวน 132 คนพบว่าในรอบระยะเวลาการเลี้ยง 1 เดือน จะเกิดมูลค่าเม็ดเงินหมุนเวียนในท้องที่ จำนวน 924,000 บาท ถึง 1,155,000 บาทต่อเดือน

2. ปัญหาของชุมชนพื้นที่เป้าหมาย

ปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1. ปัญหาโรงเรือนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาศัตรูตักแตนในโรงเรือน ได้แก่ มด, ความชื้นจากละอองฝน รวมถึงการจัดการไข่ตักแตน และ 2. ปัญหาด้านแหล่งอาหาร เช่น แปลงหญ้า เนื่องจากหญ้าไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น /อาหารเสริม เป็นต้น

3. ความต้องการของชุมชน

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่กล่าวว่ากระบวนการเลี้ยงของตักแตน ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เจออุปสรรคระหว่างเลี้ยงเช่น มดและแมลงเข้าไปในคอกเลี้ยง ความชื้นจากการเลี้ยงตักแตน ตักแตนตายก่อนการวางไข่ ตักแตนตัวเล็กขนาดไม่สม่ำเสมอ และอาจจะรวมไปถึงเรื่องของพยาธิวิทยาด้วย ในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้น ตักแตนจะถ่ายมูลถ้าหากไม่เก็บมูลของตักแตน และเมื่อมูลของตักแตนเจอความชื้นในอากาศเข้าไป จะทำให้เกิดการหมักหมมและมีแก๊ส ซึ่งแก๊สดังกล่าวมีกลิ่นคล้ายแอมโมเนียจะทำให้เป็นการรบกวนการบริโภคหรือกินอาหารของตักแตนทำให้ตักแตนค่อย ๆ ตายไป บางเจ้าอาจตายยกคอกได้ ซึ่งผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนต้องการทราบวิธีการปฏิบัติในแต่ละระยะของการเลี้ยง ให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตเต็มที่ลดการตายของตักแตน ทำให้น้ำหนักตัวตักแตนดีขึ้น และได้ขนาดของตักแตนที่มีขนาดสมบูรณ์ไม่เล็กแกร่ง ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการส่วนใหญ่ซื้อคอกจากกลุ่มนายทุน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความโปร่ง การรับแสง การระบายอากาศ ความสูงจากพื้นดินสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนสะท้อนให้กับทีมสำรวจ เมื่อกล่าวถึงการแปรรูป ณ ปัจจุบันนี้ในกระบวนการเลี้ยงตักแตน ได้นำตักแตนมาแปรรูปอยู่ในรูปแบบของตักแตนทอดขาย ทอดขายเอง ตกเฉลี่ยจากน้ำหนักตักแตนสด 1 กิโลกรัม นำมาทอดขายจะได้กิโลกรัมละ 500 บาท ใช้กระบวนการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และในส่วนสุดท้ายของการสะท้อนถึงปัญหาของกลุ่ม

ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนคือ ยังไม่เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่อยู่ในรูปแบบของทางการเช่นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ยังไม่มีการประสานเครือข่ายภายในจังหวัด รวมทั้งกลุ่มผู้ประกอบการนอกจังหวัดด้วยยังไม่มี การพบปะคู่ค้า เพราะส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงจำหน่ายในท้องถิ่น ซึ่งมีกำลังซื้อและการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคในท้องถิ่น โดยสรุปจากการลงพื้นที่ระดมความคิดเห็นโดยการสะท้อนปัญหาของผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนทั้ง 15 กลุ่ม พบปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1. ปัญหาโรงเรือนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาศัตรูตักแตนในโรงเรือน ได้แก่ มด, ความชื้นจากละอองฝน รวมถึงการจัดการขี้ตักแตน และ 2. ปัญหาด้านแหล่งอาหาร เช่น แปลงหญ้า เนื่องจากหญ้าไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น /อาหารเสริม เป็นต้น ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนมีความต้องการเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาช่วยให้เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและของจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนที่ 2

ขั้นตอนการทำงาน

โครงการเรื่อง นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการจัดวางแผนการดำเนินงานและรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. การเตรียมกลุ่มเป้าหมายและจำนวน คือ สมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตน ตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จำนวน 50 คน
2. การเตรียมพื้นที่เป้าหมาย ตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
3. การเตรียมองค์การภาคีที่มีส่วนร่วมดำเนินงาน ขับเคลื่อนโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ขั้นดำเนินการ

แผนการดำเนินงานโดยดำเนินการตามกิจกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินงานโครงการดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แผนการดำเนินงานและรายละเอียด

ลำดับ	โครงการย่อย / กิจกรรม / วิธีการดำเนินงาน	ผลผลิตของ โครงการย่อย / กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ
1. ต้นน้ำ			
	กิจกรรมที่ 1 ปฏิบัติการฝึกอบรม การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน อย่างน้อย 50 คน	ตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
2. กลางน้ำ			
	กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	1. เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างน้อย 1 นวัตกรรม	ตำบลง้อจาน อำเภอนโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ลำดับ	โครงการย่อย / กิจกรรม / วิธีการดำเนินงาน	ผลผลิตของ โครงการย่อย / กิจกรรม	พื้นที่ดำเนินการ
3. ปลายทาง			
	กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติการฝึกอบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ช่วยสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มอาชีพเลี้ยงตักแตน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10	ตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ชั้นการติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วย
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ		
1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	50	คน
2. ได้นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	1	นวัตกรรม
3. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10	-

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน

โครงการเรื่อง นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีผลการดำเนินการดังนี้

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น กิจกรรม ผลการดำเนินงาน เป็นต้น แสดงผลการดำเนินงานดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	<u>กิจกรรมที่ 1</u> ปฏิบัติการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	50 คน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน 50 คน
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน	การพัฒนานวัตกรรมและทดลองเครื่องกวนไข่ฝั้ง และการถ่ายทอดนวัตกรรมเครื่องกวนไข่ฝั้งและอบรมการสร้างมูลค่าเพิ่มในการเพิ่ม	1. เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ	1 นวัตกรรม	1. เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ

อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	ศักยภาพของวิสาหกิจ ชุมชน	จังหวัดบุรีรัมย์ อย่าง น้อย 1 นวัตกรรม		จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างน้อย 1 นวัตกรรม
		2. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนในเขตตำบล ดงอีจาน อำเภอโนน สุวรรณ จังหวัด บุรีรัมย์ มีรายได้ เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10	2. สมาชิกกลุ่ม อาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนในเขต ตำบล ดงอีจาน อำเภอ โนนสุวรรณ จังหวัด บุรีรัมย์ มีรายได้ เพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ (Impact)

1. ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเมื่อดำเนินโครงการไปแล้ว
 1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน
 2. เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
 3. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้น
2. นักวิชาการเกิดประสบการณ์และการทำงานโครงการอย่างไร
 1. พัฒนานวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
 2. ได้ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่
3. สร้างและขยายเครือข่ายอย่างไร

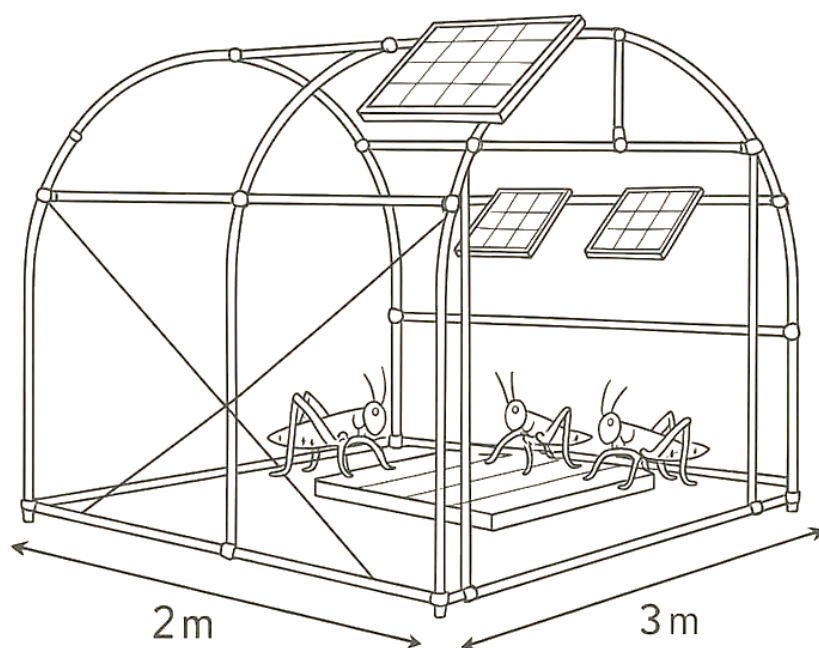
ขยายผลการดำเนินงานโครงการสู่พื้นที่ใกล้เคียงและเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมกับวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มปราชญ์ชาวบ้านในจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนที่ 4

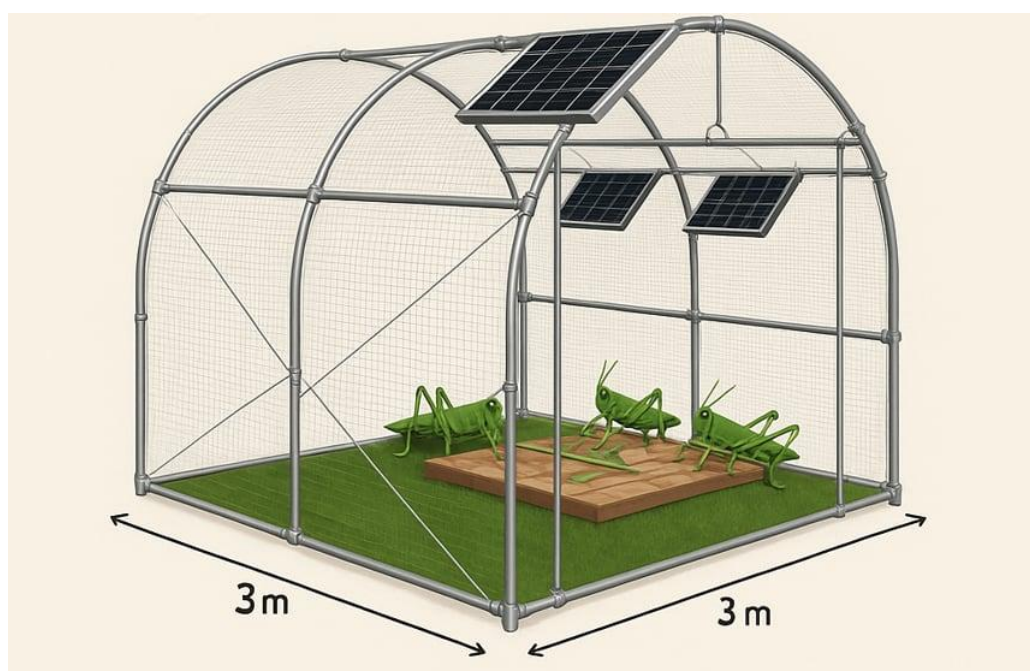
สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการบริการวิชาการ

โครงการเรื่อง นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน และ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ เนื่องจากอำเภอโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ 3 คน โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล วิสาหกิจชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มีการจ้างคนงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงตักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงจากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ส่วนประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนให้ความสำคัญไม่แพ้กับประเด็นแรกนั่นคือ กระบวนการและมาตรฐานการเลี้ยงตักแตน จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่กล่าวว่ากระบวนการเลี้ยงของตักแตน ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เจออุปสรรคระหว่างเลี้ยงเช่น มดและแมลงเข้าไปในคอกเลี้ยง ความชื้นจากการเลี้ยงตักแตน ตักแตนตายก่อนการวางไข่ ตักแตนตัวเล็กขนาดไม่สม่ำเสมอ ในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้น ตักแตนจะถ่ายมูลถ้าหากไม่เก็บมูลของตักแตน และเมื่อมูลของตักแตนเจอความชื้นในอากาศเข้าไป จะทำให้เกิดการหมักหมมและมีแก๊ส ซึ่งแก๊สดังกล่าวมีกลิ่นคล้ายแอมโมเนียจะทำให้เป็นการรบกวนการบริโภคหรือกินอาหารของตักแตนทำให้ตักแตนค่อย ๆ ตายไป บางรายอาจตายยกคอกได้ ซึ่งผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนต้องการทราบวิธีการปฏิบัติในแต่ละระยะของการเลี้ยง ให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตเต็มที่สุดการตายของตักแตน ทำให้น้ำหนักตัวตักแตนดีขึ้น และได้ขนาดของตักแตนที่มีขนาดสมบูรณ์ไม่เล็กแกร่งจากข้อมูลและปัญหาในพื้นที่ของชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลที่ได้ทำให้สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน จำนวน 50 คน เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ 1 นวัตกรรม และสมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลคงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน

รูปภาพที่ 1 ร่างแบบโรงเรือนเลี้ยงตั๊กแตน

รูปภาพที่ 2 นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตั๊กแตน (โรงเรือนเลี้ยงตั๊กแตน) ที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นมา

องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นกับพื้นที่

- กลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงตั๊กแตนได้รับองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงตั๊กแตนอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐาน ได้แก่ การออกแบบโรงเรือนที่มีประสิทธิภาพ ใช้งานได้จริง การจัดการโรงเรือนที่ถูกสุขลักษณะ การ

ควบคุมปัจจัยการผลิต เช่น อนุภูมิ ความชื้น และแสง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ประกอบการในชุมชน ทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือและแนวคิดในการพัฒนาต่อยอดการเลี้ยงตักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง

ตารางที่ 3 เครือข่ายความร่วมมือและแนวคิดในการพัฒนาต่อยอดการเลี้ยงตักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์

ลำดับ ที่	ชื่อธุรกิจชุมชน	ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าธุรกิจชุมชน	สถานที่ตั้ง ของธุรกิจชุมชน	จำนวน สมาชิก (คน)	จำนวน คนใน พื้นที่ที่ ถูกจ้าง งาน (คน)	ประเภท/ชนิด ของวัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ใช้	ปริมาณ วัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ ใช้ (กิโลกรัม/ เดือน)
1	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางหนูแปลง จันท์ เหลือ	อำเภอโนนดินแดง	6	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	7,000
2	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางสาวลำพูน วิชума	อำเภอโนนดินแดง	5	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	7,000
3	ผู้ประกอบการเลี้ยง และแปรรูปตักแตน อำเภอโนนดินแดง	นางรำไพ ทองทา	อำเภอโนนดินแดง	9	3	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	20,800
4	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นายภฤศ กนกนิตย์	อำเภอโนนดินแดง	6	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	18,000
5	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางสำลี ศรีชะแก้ว	อำเภอโนนดินแดง	7	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	8,000
6	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางสมปอง วงษ์ชา	อำเภอโนนดินแดง	6	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	7,000

ลำดับ ที่	ชื่อธุรกิจชุมชน	ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าธุรกิจชุมชน	สถานที่ตั้ง ของธุรกิจชุมชน	จำนวน สมาชิก (คน)	จำนวน คนใน พื้นที่ที่ ถูกจ้าง งาน (คน)	ประเภท/ชนิด ของวัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ใช้	ปริมาณ วัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ ใช้ (กิโลกรัม/ เดือน)
7	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	ร.ต.ต.อารยชัย ยิป ประโคน	อำเภอบ้านกรวด	7	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	9,000
8	ผู้ประกอบการเลี้ยง และแปรรูปตักแตน แชมป์เปียร์ฟาร์ม	นางสาววิภาวี เลิศ ศรี	บ้านเขาคินใต้ บ้านเลขที่ 111 หมู่ที่ 9 ตำบลบ้าน กรวด อำเภอบ้าน กรวด จังหวัดบุรีรัมย์ 31180	6	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	7,000
9	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางมาลี บัวแดง	อำเภอบ้านกรวด	5	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	6,500
10	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นายณัฐพงศ์ ช่าง เกวียน	อำเภอบ้านกรวด	4	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	5,500
11	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางอรทัย วาสะ รัมย์	อำเภอระหานทราย	14	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	29,000
12	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางพจมาลย์ สังข์ กุล	อำเภอเฉลิมพระ เกียรติ	13	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	27,000
13	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางคุณชนิดาภา แน่นประโคน	อำเภอประโคนชัย	10	1	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	23,000

ลำดับ ที่	ชื่อธุรกิจชุมชน	ชื่อ-นามสกุล หัวหน้าธุรกิจชุมชน	สถานที่ตั้ง ของธุรกิจชุมชน	จำนวน สมาชิก (คน)	จำนวน คนใน พื้นที่ที่ ถูกจ้าง งาน (คน)	ประเภท/ชนิด ของวัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ใช้	ปริมาณ วัตถุดิบ ในพื้นที่ที่ ใช้ (กิโลกรัม/ เดือน)
14	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นายศุภสิทธิ์ เวือง ประโคน	อำเภอประโคนชัย	11	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	24,000
15	ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตน	นางบังอร คานประ โคน	อำเภอประโคนชัย	11	2	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	25,000
16	JPfarmตักแตนป่า ทั้งกำ	นางสาวปัทมา ศรี หานาม	ตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ	12	3	หญ้าเนเปีย / หญ้าหวาน อิสราเอล /ใบ กล้วย	28,000

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

1. ผู้ประกอบการบางรายมีข้อจำกัดด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลี้ยงตักแตน ทำให้ต้องใช้เวลาในการถ่ายทอดความรู้มากกว่าที่คาด
2. งบประมาณที่มีจำกัด ทำให้สามารถก่อสร้างโรงเรือนต้นแบบได้เพียงบางส่วนของกลุ่มเป้าหมาย
3. สภาพอากาศในพื้นที่บางช่วงไม่เอื้ออำนวยต่อการทดลองเลี้ยงจริงในระยะเวลาสั้น
4. การประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ในบางช่วงมีความล่าช้า ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมบางส่วน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการติดตามผลการนำองค์ความรู้ไปใช้จริงในระยะยาวของผู้ประกอบการ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของต้นแบบ
2. เสนอให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมในการขยายต้นแบบโรงเรือนให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เหลือ
3. พัฒนาหลักสูตรอบรมที่ต่อเนื่อง เช่น ด้านการตลาดออนไลน์ การพัฒนาแบรนด์ผลิตภัณฑ์ตักแตน
4. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการขยายผลในระดับตำบลชุมชนอื่นๆ

ส่วนที่ 5

การนำไปใช้ประโยชน์และขยายผลอย่างไร

ด้านวิชาการ

1. ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่การเลี้ยงตักแตน
2. โครงการสามารถต่อยอดเป็นกรณีศึกษา หรือใช้เป็นต้นแบบในการสอนในสาขาวิชาอื่น ๆ รวมถึงสามารถผลิตเอกสารวิชาการ งานวิจัย หรือบทความทางวิชาการเผยแพร่ในระดับชาติ

ด้านนโยบายสาธารณะ

-

ด้านการพัฒนาท้องถิ่น

- องค์ความรู้และต้นแบบโรงเรือนเลี้ยงตักแตนที่ได้จากโครงการ สามารถขยายผลไปยังกลุ่มเกษตรกร หรือผู้ประกอบการในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อสร้างอาชีพทางเลือกใหม่ เพิ่มรายได้ และส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่นให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ด้านพาณิชย์

- ต้นแบบการเลี้ยงตักแตนมาตรฐานสามารถต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ได้อย่างหลากหลาย เช่น การผลิตตักแตนเป็นวัตถุดิบ หรือการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น ทอดขาย แปรรูปเป็นผง ช่วยสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับผู้ประกอบการ

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ใบลงทะเบียน

โครงการ “นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขต

ตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์”

กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการ

ในเขตตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ระหว่างวันที่ 21 - 22 ธันวาคม 2567

ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองตาเซียง หมู่ 5 ตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ 21 ธันวาคม 2567

ที่	ชื่อ - นามสกุล	08.00 น. - 12.00 น.	13.00 น. - 16.00 น.
1	น.ส.วิภาวี เลิศศรี		
2	นางสมปอง วงศ์ษา		
3	นางสำลี ศรีบุญแก้ว		
4	นายกฤษ กนกนิตย์		
5	นางรำไพ ทองทา		
6	น.ส.สำพูน วิขุมา		
7	นางหนูแปลง จันทร์เหลือง		
8	นายไพฑูรย์ พลศรี		
9	นายชาน จะเร็กรัมย์		
10	นายบุญเลิศ วงศ์คำศักดิ์		
11	น.ส.พิมพ์ชนก วงศ์คำศักดิ์		
12	นายอัสวิน ไทยจันทิก		
13	น.ส.ยุทิน วาปีโย		
14	น.ส.เกษิกา เบื้องกลาง		
15	นายสุวรรณ มะธิ์ไชย		
16	นายพิทักษ์ ดิคำรัมย์		
17	นายบุญส่ง เต็มทำรัมย์		
18	น.ส.โสภี คุชิตา		
19	นายพรชัย ต้นกระโทก		
20	นายอนุชิต บุญเชื้อ		
21	นางสมบัติ กล่อมสูงเนิน		
22	น.ส.เขี้ยว นาคเสน		
23	น.ส.อรอุษา ตุมกระโทก		
24	นางอัมมลา หม่อมสุข		
25	น.ส.รำไพ บุญเชื้อ		

ใบลงทะเบียน (ต่อ)

โครงการ “นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขต

ตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์”

กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการ

ในเขตตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ระหว่างวันที่ 21 - 22 ธันวาคม 2567

ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองตาเฮียง หมู่ 5 ตำบลงิ้วจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ 21 ธันวาคม 2567

ที่	ชื่อ - นามสกุล	08.00 น. - 12.00 น.	13.00 น. - 16.00 น.
26	นายทิวา ขตขุนทด		
27	นายอภิวัฒน์ เปล่งสมศรี		
28	นายเมธา จตุวิสัย		
29	น.ส.เมธิชา ผิวพรรณ		
30	นางจินตนา มิตนอก		
31	นายมานิต จงเพียร		
32	น.ส.ปัทมาพร อาษานอก		
33	นายไธ้ บุตรพรมมา		
34	นายสนั่น บุญกองชาติ		
35	นางจิตตา เลื่อยกระโทก		
36	นายสุพรรณ แก้ววงษา		
37	น.ส.สุดตา สิงห์ทอง		
38	นางพวงษ์ บุญหวาน		
39	นายถาวร วงศา		
40	นางมะลิ อัฐศรี		
41	นางน้อย ศรีสูงเนิน		
42	นายบุญเลิศ ก้อนจินดา		
43	นางพิมพ์พัชร พวงแก้ว		
44	นายประจวบ มะศรีลา		
45	น.ส.ยุพิน วาปีโย		
46	นางนงนุช เทิงมูล		
47	นางจันทร์เพ็ญ คล้ายเดช		
48	นายฉลอม คุณวงศ์		
49	นายวิรัตน์ มิตนอก		
50	นายสน นานะ		

คำสั่งคณะกรรมการดำเนินโครงการ /กรรมการติดตามผลคณะ

คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่ ๓๔๙ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่บริการของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้จัดโครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมได้รับมอบหมายให้ดำเนินโครงการด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่บริการของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน ๒๒ โครงการ เพื่อให้การดำเนินโครงการด้านยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่บริการของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิษระ วชิรภัทรกุล	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ มณีวรรณ	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนธนะ ศรีสระคู	กรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ ลุมชะเนาว์	กรรมการ
๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษฎากร เชื้อมกลาง	กรรมการ
๖. อาจารย์ ดร.ธนกร ตุงเพ็ญ	กรรมการ
๗. อาจารย์ ดร.ธนศ เสงี่ยมโคณ	กรรมการ
๘. อาจารย์ณัฐพล ภูครองทอง	กรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ปิ่นสกุล	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ อำนาจการและกำกับ ติดตามการดำเนินงานโครงการด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่บริการของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ พิจารณาแก้ไขปัญหาต่างๆ ระหว่างการดำเนินงาน

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ บังเกิดผลดี ต่อราชการและมหาวิทยาลัย

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(อาจารย์วิชา ภัทรนิธิคุณากร)

รองอธิการบดี รักษาการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำเนาโครงการที่ได้รับอนุมัติ

แบบเสนอคำขอโครงการยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ 2568

หน่วยงาน สาขาวิชาวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อโครงการนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบล
ดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์....

1.1.1 ภายใต้โครงการหลัก : 1. พัฒนาคุณภาพชีวิต และยกระดับเศรษฐกิจฐานราก.....

- 1) ☒ โครงการใหม่
2) ☐ โครงการต่อเนื่อง ให้ระบุชื่อโครงการเดิม.....
3) ☐ โครงการต่อยอดองค์ความรู้ ให้ระบุกิจกรรม/กระบวนการ/นวัตกรรมที่ได้.....

1.2 ผู้รับผิดชอบโครงการ

1.2.1 ชื่อ - นามสกุล.....ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา.....

ตำแหน่ง.....พนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ.....หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาวิศวกรรมการจัดการ

อุตสาหกรรม.... คณะ.....เทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์....

โทรศัพท์..... 081-3899652...Emailudompong.jo@gmail.com.....

1.2.2 ชื่อ - นามสกุล.....อาจารย์พิพัฒน์ ประจักษ์สานต์.....

ตำแหน่ง.....พนักงานมหาวิทยาลัย สายวิชาการ.....หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาวิศวกรรมการจัดการ

อุตสาหกรรม.... คณะ.....เทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์....

โทรศัพท์..... 090-8978964...Emailaries_pipat@hotmail.com.....

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนในระดับต่างๆ

2.1 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

- ☐ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
☐ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
☐ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
☐ ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
☐ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2.2 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

☐ มิติที่ 1 มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- ☐ หมายเหตุที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- ☐ หมายเหตุที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
- ☐ หมายเหตุที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
- ☐ หมายเหตุที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- ☐ หมายเหตุที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
- ☐ หมายเหตุที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัล และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของอาเซียน

☐ มิติที่ 2 มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- ☒ หมายเหตุที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้
- ☐ หมายเหตุที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
- ☐ หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

☐ มิติที่ 3 มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ☐ หมายเหตุที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
- ☐ หมายเหตุที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

☐ มิติที่ 4 มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- ☐ หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
- ☐ หมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

2.3 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- ☒ SDGs 1. No Poverty จัดความยากจนทุกรูปแบบทุกสถานที่
- ☐ SDGs 2. Zero Hunger จัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
- ☐ SDGs 4. Quality Education รับรองการศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน
- ☐ SDGs 6. Clean Water and Sanitation รับรองการมีน้ำใช้ การจัดการน้ำและสุขาภิบาลที่ยั่งยืน
- ☐ SDGs 8. Decent Work and Economic Growth ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืนการจ้างงานที่มีคุณค่า
- ☐ SDGs 11. Sustainable Cities and Communities ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัยทั่วถึง พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ☐ SDGs 17. Partnerships for the Goals สร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 3 รายละเอียดโครงการ

3.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาการดำเนินการโครงการ

ปัจจุบันในตลาดโลกมีความต้องการบริโภคแมลงเพิ่มมากขึ้น ธุรกิจแมลงมีมูลค่าสูงถึง 12,800 ล้านบาท โดยตลาดเอเชียครองสัดส่วนถึง 30-40% ของทั้งโลก ที่เหลือกระจายตัวในโซนยุโรป ละตินอเมริกา ตะวันออกกลาง ฯลฯ ซึ่งใน 5 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมแมลงเติบโตขึ้นปีละ 20% (สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป, 2566) มูลค่าตลาดของอาหารโปรตีนจากแมลงทั่วโลก อยู่ที่ประมาณ 14,000 ล้านบาท และมีการคาดการณ์ว่า ในปี 2570 จะมีการเติบโตเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันกว่า 5 เท่าจนมีมูลค่าสูงถึง 70,000 ล้านบาท สำหรับประเทศไทยสามารถผลิตแมลงเศรษฐกิจได้มากกว่า 7,000 ตัน/ปี และมีฟาร์มเลี้ยงมากกว่า 20,000 ฟาร์ม ณ ที่สถิติการส่งออกในปี 2564 ระบุว่า ไทยส่งออก “แมลงและอาหารแปรรูปที่ทำจากแมลง” จำนวน 575 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.5 ล้านดอลลาร์ (ราว 51 ล้านบาท) และมีอัตราการขยายตัวสูงถึง 96.27% (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า, 2566) จุดเด่นแมลง ได้แก่ แมลงอุดมไปด้วยสารอาหารสูงอย่างธาตุเหล็ก สังกะสี ทองแดง แมกนีเซียม วิตามินบี 2 บี 12 โอเมกา 3 6 9 กรดอะมิโนที่จำเป็น และให้โปรตีนสูง ปี 2564 ไทยส่งออก “แมลงและอาหารแปรรูปที่ทำจากแมลง” จำนวน 575 ตัน คิดเป็นมูลค่าราว 51 ล้านบาท ตลาดเอเชียครองสัดส่วนตลาดแมลง 30-40% ของทั้งโลก ที่เหลือกระจายตัวในโซนยุโรป ละตินอเมริกา ตะวันออกกลาง ฯลฯ โดยอุตสาหกรรมแมลงเติบโตขึ้นปีละ 20% ระยะเวลาการเลี้ยงแมลงสั้นกว่าสัตว์ทั่วไป โดยดักแตนจิ้งหรีด ใช้เวลาเลี้ยง 30-45 วัน ขณะที่การเลี้ยงหมู ใช้เวลา 5-6 เดือน ในปีนี้ สหประชาชาติ (UN) ได้ประกาศว่า ประชากรโลกเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 8,000 ล้านคน จนเกิดความกังวลถึง “ภาวะขาดแคลนอาหารทั่วโลก” และ UN ยังคาดการณ์อีกว่า ประชากรโลกจะเพิ่มเป็นเกือบ 10,000 ล้านคนภายในปี 2593 ดังนั้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องผลิตอาหารจากทั้งพืชและสัตว์สูงขึ้นอีก 70% จากที่ผลิตได้ในปัจจุบัน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชากรที่สูงขึ้นในอนาคต (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2566)

สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงดักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวน 16 กลุ่มและมีสมาชิกทั้งหมด 132 รายจากจำนวนสมาชิกทั้งหมดจะสังเกตเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่จะมีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้กับแนวเขตชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่นกัมพูชา ซึ่งสมาชิกทั้งหมดมีการกระจายอยู่ใน 6 อำเภอ ซึ่งประกอบไปด้วยอำเภอประโคนชัยมีผู้ประกอบการเลี้ยงดักแตนจำนวน 3 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 32 ราย มีการจ้างงาน 5 คน อำเภอเฉลิมพระเกียรติจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยง จำนวน 13 ราย และมีการจ้างงานของคนในพื้นที่จำนวน 2 คน อำเภอบ้านกรวดจำนวน 4 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 22 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่จำนวน 4 คน อำเภอละหานทรายจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 14 รายและมีการจ้างงานในพื้นที่ 2 คน อำเภอโนนดินแดงมีจำนวน 6 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 39 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ 12 คน และท้ายที่สุดเป็นอำเภอน้อยใหม่อย่างเช่นอำเภอนโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ 3 คน โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล วิชาทฤษฎีชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจัดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มีการจ้างงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงดักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยงจากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ซึ่งจะพบว่า

ปริมาณวัตถุดิบในพื้นที่ที่ใช้หน่วยเป็นกิโลกรัมต่อเดือน โดยรวมเฉลี่ยจากทั้ง 16 กลุ่ม ต้องใช้พืชดังกล่าว โดยประมาณ 251,800 กิโลกรัมต่อเดือนหรือ 251.8 ตันต่อเดือน และผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าทางการค้าของตักแตน โดยประมาณสมาชิก 1 รายจะมีรายได้จากการเลี้ยงตักแตนที่ขายตัวสดต่อ 1 กิโลกรัม อยู่ที่ราคาเฉลี่ยประมาณ 350 บาท และใน 1 รอบของการเลี้ยงต่อผู้ประกอบการ 1 ราย ซึ่งใช้เวลาโดยเฉลี่ย 30 ถึง 35 วัน จะได้ตักแตนประมาณ 20 ถึง 25 กิโลกรัมโดยเฉลี่ยจากการใช้ไข่ตักแตนจำนวน 1 กิโลกรัมต่อรอบการเลี้ยง จะมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7,000 ถึง 8,750 บาท เมื่อนำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการทั้ง 16 กลุ่ม จำนวน 132 คนพบว่าในรอบระยะเวลาการเลี้ยง 1 เดือน จะเกิดมูลค่าเม็ดเงินหมุนเวียนในท้องที่ จำนวน 924,000 บาท ถึง 1,155,000 บาทต่อเดือน

นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังได้ระบุถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อที่สำคัญในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้นก็ คือปัญหาด้านคุณภาพอาหารที่ใช้สำหรับการเลี้ยงตักแตน ซึ่งจากทั้งหมด 16 กลุ่ม พบว่า ในแต่ละกลุ่มมีการนำพืชอาหารทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ หญ้าหวานอิสราเอล หญ้าเนเปียร์ และใบกล้วย นำมาเลี้ยงตักแตนเป็นอาหารหลัก แต่ยังพบปัญหาว่าบางครั้งให้ใบตอง ตัวตักแตนจะเล็ก ลำตัวสั้น โตช้า ให้ไข่น้อย ส่วนระยะเวลาในการเลี้ยงจะนานกว่าการให้พืชอาหารที่เป็นกลุ่มหญ้าหวานอิสราเอล และหญ้าเนเปียร์ ในขณะเดียวกันกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงตักแตนที่ให้อาหารจากหญ้าหวานอิสราเอล จะพบว่า ตักแตนที่เลี้ยงจะมีอายุอยู่ในช่วงรอบการเลี้ยง 30-35 วัน ในการเลี้ยง 1 รอบ ยังพบว่า ตักแตนที่เลี้ยงมีขนาดไม่สม่ำเสมอ ผู้เลี้ยงสันนิษฐานของสาเหตุมาจากอาหารที่ใช้ในการเลี้ยง ซึ่งกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงได้กล่าวว่าตักแตนเป็นสัตว์ที่ต้องการพืชอาหารที่มีโปรตีนสูงถ้าหากได้กินอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และสอดคล้องกับระยะในวงใน วัฏจักรอายุของเขาอาจจะทำให้ตักแตนมีขนาดลำตัวที่โตสมบูรณ์เป็นไปตามธรรมชาติ ณ ปัจจุบัน ผู้ประกอบการ ต้องการให้มีการศึกษาอย่างจริงจังเกี่ยวกับพืชอาหาร และกระบวนการผลิตพืชอาหารอย่างไรให้มีคุณค่าทางอาหารที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในกระบวนการเลี้ยงตักแตน ส่วนประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนให้ความสำคัญไม่แพ้กับประเด็นแรกนั่นคือ กระบวนการและมาตรฐานการเลี้ยงตักแตน จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่กล่าวว่ากระบวนการเลี้ยงของตักแตน ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน เจออุปสรรคระหว่างเลี้ยง เช่น มดและแมลงเข้าไปในคอกเลี้ยง ความชื้นจากการเลี้ยงตักแตน ตักแตนตายก่อนการวางไข่ ตักแตนตัวเล็ก ขนาดไม่สม่ำเสมอ และอาจจะรวมไปถึงเรื่องของพยาธิวิทยาด้วย ในกระบวนการเลี้ยงตักแตนนั้น ตักแตนจะถ่ายมูลถ้าหากไม่เก็บมูลของตักแตน และเมื่อมูลของตักแตนเจอความชื้นในอากาศเข้าไป จะทำให้เกิดการหมักหมมและมีแก๊ส ซึ่งแก๊สดังกล่าวมีกลิ่นคล้ายแอมโมเนียจะทำให้เป็นการรบกวนการบริโภคหรือกินอาหารของตักแตนทำให้ตักแตนค่อย ๆ ตายไป บางเจ้าอาจตายยกคอกได้ ซึ่งผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนต้องการหาวิธีการปฏิบัติในแต่ละระยะของการเลี้ยง ให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตเต็มที่ ลดการตายของตักแตน ทำให้น้ำหนักตัวตักแตนดีขึ้น และได้ขนาดของตักแตนที่มีขนาดสมบูรณ์ไม่เล็กแกร่ง ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการส่วนใหญ่ซื้อคอกจากกลุ่มนายทุน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความโปร่ง การรับแสง การระบายอากาศ ความสูงจากพื้นดินสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนสะท้อนให้กับทีมสำรวจ เมื่อกล่าวถึงการแปรรูป ณ ปัจจุบันนี้ในกระบวนการเลี้ยงตักแตน ได้นำตักแตนมาแปรรูปอยู่ในรูปแบบของตักแตนทอดขาย หอตขายเอง ตกเฉลี่ยจากน้ำหนักตักแตนสด 1 กิโลกรัม นำมาทอดขายจะได้กิโลกรัมละ 500 บาท ใช้กระบวนการแปรรูปตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และในส่วนสุดท้ายของการสะท้อนถึงปัญหาของกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนคือ ยังไม่เกิดการรวมตัวกันเป็นกลุ่มที่อยู่ในรูปแบบของทางารเช่นกลุ่มวิสาหกิจ

ชุมชน ยังไม่มีการประสานเครือข่ายภายในจังหวัด รวมทั้งกลุ่มผู้ประกอบการนอกจังหวัดด้วยยังไม่มี การพบปะ คู่ค้า เพราะส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงจำหน่ายในท้องถิ่น ซึ่งมีกำลังซื้อและการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคในท้องถิ่น โดยสรุปจากการลงพื้นที่ระดมความคิดเห็นโดยการสะท้อนปัญหาของผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนทั้ง 15 กลุ่ม พบปัญหาสำคัญ ได้แก่ 1. ปัญหาโรงเรือนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ปัญหาศัตรูตักแตนในโรงเรือน ได้แก่ มด, ความชื้นจากละอองฝน รวมถึงการจัดการศัตรูตักแตน และ 2. ปัญหาด้านแหล่งอาหาร เช่น แปลงหญ้า เนื่องจากหญ้าไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้น /อาหารเสริม เป็นต้น

ดังนั้น จากข้อมูลและปัญหาในพื้นที่ของชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนา นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งงานวิจัยนี้จะเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการห่วงโซ่มูลค่าใหม่ สำหรับเกษตรกรต้นน้ำ ทำให้เกิดการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนและของจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ประกอบการในพื้นที่ (Local Enterprises) สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุขช่วยให้ผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมั่นคง ยั่งยืนต่อไป

3.2 ระบุสถานการณ์ในพื้นที่ ก่อนดำเนินการโครงการเพื่อพัฒนา (Baseline) โดยอ้างอิงที่มาด้วย

(อาจระบุเป็น ตัวเลข กราฟ ภาพก่อน-หลัง คำบรรยาย ฯลฯ)

สำหรับกลุ่มผู้เลี้ยงตักแตนในจังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวน 16 กลุ่มและมีสมาชิกทั้งหมด 132 รายจาก จำนวนสมาชิกทั้งหมดจะสังเกตเห็นได้ว่าโดยส่วนใหญ่จะมีสถานที่ตั้งอยู่ใกล้กับแนวเขตชายแดนระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเช่นกัมพูชา ซึ่งสมาชิกทั้งหมดมีการกระจายอยู่ใน 6 อำเภอ ซึ่ง ประกอบไปด้วยอำเภอประโคนชัยมีผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนจำนวน 3 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 32 ราย มีการจ้างงาน 5 คน อำเภอเฉลิมพระเกียรติจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยง จำนวน 13 ราย และมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ จำนวน 2 คน อำเภอบ้านกรวดจำนวน 4 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 22 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ จำนวน 4 คน อำเภอละหานทรายจำนวน 1 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 14 รายและมีการจ้างงานในพื้นที่ 2 คน อำเภอโนนดินแดงมีจำนวน 6 กลุ่ม มีผู้เลี้ยงจำนวน 39 รายและมีการจ้างงานของคนในพื้นที่ 12 คน และท้ายที่สุดเป็นอำเภอน้อยใหม่อย่างเช่นอำเภอโนนสุวรรณ มีจำนวน 1 กลุ่มมีผู้เลี้ยง 12 ราย และเกิดการจ้างงานของคนในพื้นที่ 3 คน โดยส่วนใหญ่รูปแบบการประกอบการเป็นการประกอบการแบบไม่จดทะเบียนเป็น นิติบุคคล วิชากิจชุมชน แปลงใหญ่ ยังไม่มีรูปแบบที่เป็นระบบ เช่นการจัดบันทึกการเงินเป็นครั้งคราว แต่มี การจ้างคนงานในพื้นที่ สำหรับการประกอบการเลี้ยงตักแตนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพึ่งพาวัตถุดิบที่ใช้ในการเลี้ยง จากพื้นที่เลี้ยง ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญ 100% จากหญ้าเนเปียร์ หญ้าหวานอิสราเอล ใบกล้วย ซึ่งจะพบว่า ปริมาณวัตถุดิบในพื้นที่ที่ใช้หน่วยเป็นกิโลกรัมต่อเดือน โดยรวมเฉลี่ยจากทั้ง 16 กลุ่ม ต้องใช้พืชดังกล่าว โดยประมาณ 251,800 กิโลกรัมต่อเดือนหรือ 251.8 ตันต่อเดือน และผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่า ทางการค้าของตักแตน โดยประมาณสมาชิก 1 รายจะมีรายได้จากการเลี้ยงตักแตนที่ขายตัวสดต่อ 1 กิโลกรัม อยู่ที่ราคาเฉลี่ยประมาณ 350 บาท และใน 1 รอบของการเลี้ยงต่อผู้ประกอบการ 1 ราย ซึ่งใช้เวลาโดยเฉลี่ย 30 ถึง 35 วัน จะได้ตักแตนประมาณ 20 ถึง 25 กิโลกรัมโดยเฉลี่ยจากการใช้ไข่ตักแตนจำนวน 1 กิโลกรัมต่อ รอบการเลี้ยง จะมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 7,000 ถึง 8,750 บาท เมื่อนำมาคิดเป็นค่าเฉลี่ยของ

ผู้ประกอบการทั้ง 16 กลุ่ม จำนวน 132 คนพบว่าในรอบระยะเวลาการเลี้ยง 1 เดือน จะเกิดมูลค่าเม็ดเงินหมุนเวียนในท้องที่ จำนวน 924,000 บาท ถึง 1,155,000 บาทต่อเดือน

3.3 วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรียนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน
2. เพื่อพัฒนานวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

3.4 เป้าหมายหลักของโครงการ

1. เกิดนวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

3.5 กลุ่มเป้าหมาย และจำนวน

สมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตน ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จำนวน 50 คน

หมายเหตุ : (โปรดระบุจำนวนคนในชุมชน / โรงเรียน / หมู่บ้าน ฯลฯ ให้ชัดเจน)

3.6 พื้นที่เป้าหมาย

3.6.1 พื้นที่เดิม.....ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์.....

3.6.2 ขยายพื้นที่ใหม่

3.7 องค์กรภาคีที่มีส่วนร่วมดำเนินงาน (ระบุหน่วยงานที่มีส่วนร่วม)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน	รูปแบบกิจกรรมในการมีส่วนร่วม
1	องค์การบริหารส่วนตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	อนุเคราะห์การใช้พื้นที่จัดอบรมฝึกปฏิบัติการ
2	พัฒนาชุมชนอำเภอโนนสุวรรณ	วิทยากรกระบวนการ/ถ่ายทอดองค์ความรู้/ อบรม ฝึกปฏิบัติการ
3	สำนักงานเกษตรอำเภอโนนสุวรรณ	วิทยากรกระบวนการ/ถ่ายทอดองค์ความรู้/ อบรม ฝึกปฏิบัติการ
4	คณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์	วิทยากรกระบวนการ/ถ่ายทอดองค์ความรู้/ อบรม ฝึกปฏิบัติการ

3.8 หน่วยงาน / องค์กร / ชุมชนและประชาชนที่ได้รับประโยชน์อย่างไร (อธิบายอย่างละเอียด)

ลำดับ	ชื่อหน่วยงาน/ชุมชน/ ประชาชน ฯลฯ	ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ
1	ชุมชนในตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	- ชุมชนในตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับองค์ความรู้จากการใช้นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงไก่แทนสำหรับผู้ประกอบการ เป็นทางเลือกในการเพิ่มรายได้ สร้างอาชีพในชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10
2	องค์การบริหารส่วนตำบล ดงอีจาน อำเภอโนน สุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	อบต. สามารถนำองค์ความรู้หรือต้นแบบบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมไปถ่ายทอดขยายผลโดยใช้นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงไก่แทนไปยังผู้สนใจและกลุ่มอาชีพเลี้ยงไก่แทนในพื้นที่
3	พัฒนาชุมชนอำเภอโนน สุวรรณ	หน่วยงานสามารถใช้เป็นชุมชนต้นแบบไปถ่ายทอดขยายผล ไปยังผู้สนใจและกลุ่มอาชีพเลี้ยงไก่แทนในพื้นที่อื่นเพิ่มเติมได้

3.9 ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	หน่วย
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ		
1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงไก่แทนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงไก่แทนให้ได้มาตรฐาน	50	คน
2. ได้ต้นนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงไก่แทนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	1	นวัตกรรม
3. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงไก่แทนในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10	-
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ		
1. สามารถถ่ายทอดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงไก่แทนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลดงอีจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	1	ครั้ง

3.10 นวัตกรรมที่จะดำเนินการ (โปรดระบุให้ชัดเจน)

.....นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงไก่แทน.....

3.11 แผนการดำเนินงานและรายละเอียดงบประมาณ

ลำดับ	โครงการย่อย / กิจกรรม / วิธีการดำเนินงาน	ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย	ผลผลิตของ โครงการย่อย / กิจกรรม	วันที่ ดำเนินการ	งบประมาณ (แนกตัวคูณอย่างละเอียด)
	ต้นน้ำ				
	กิจกรรมที่ 1 ปฏิบัติการฝึกอบรม การพัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอ โนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือน เลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนได้รับการพัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการ ในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการ พัฒนาโรงเรือนเลี้ยง ตักแตนให้ได้มาตรฐาน อย่างน้อย 50 คน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนได้รับการพัฒนา ศักยภาพผู้ประกอบการ ในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการ พัฒนาโรงเรือนเลี้ยง ตักแตนให้ได้มาตรฐาน อย่างน้อย 50 คน	23-24 พ.ย. 2567	1. ค่าตอบแทนวิทยากร 1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร (2 คน x 6 ชั่วโมง x 600 บาท x 2 วัน) เป็นเงิน 14,400 บาท 2. ค่าใช้สอย 2.1 ค่าอาหารกลางวัน (50 คน x 2 มื้อ x 120 บาท) เป็นเงิน 12,000 บาท 2.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (50 คน x 4 มื้อ x 35 บาท) เป็นเงิน 7,000 บาท 3. ค่าวัสดุ 3.1 ค่าจ้างทำป้าย (1 ป้าย x 600 บาท) เป็นเงิน 600 บาท 3.2 ค่าจัดทำเอกสารประกอบการอบรม (50 ชุด x 20 บาท) เป็นเงิน 1,000 บาท 3.3 ค่าวัสดุสำนักงาน (กระดาษ ปากกา ดินสอ กระดาษชาร์ต ปากกาเคมี) (1,900 บาท x 1 ครั้ง) เป็นเงิน 1,900 บาท รวมงบประมาณ 36,900 บาท

	กลางน้ำ				
	กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรม การพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับ ผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโน นสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์	1. เกิดนวัตกรรมการ พัฒนาต้นแบบมาตรฐาน การเลี้ยงตักแตนสำหรับ ผู้ประกอบการในเขต ตำบลคงอิจาน อำเภอ โนนสุวรรณ จังหวัด บุรีรัมย์ อย่างน้อย 1 นวัตกรรม	1. เกิดนวัตกรรมการ พัฒนาต้นแบบมาตรฐาน การเลี้ยงตักแตนสำหรับ ผู้ประกอบการในเขต ตำบลคงอิจาน อำเภอ โนนสุวรรณ จังหวัด บุรีรัมย์ อย่างน้อย 1 นวัตกรรม	21-22 ธ.ค. 2567	1. ค่าตอบแทนวิทยากร 1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร (2 คน x 6 ชั่วโมง x 600 บาท x 2 วัน) เป็นเงิน 14,400 บาท 2. ค่าใช้สอย 2.1 ค่าอาหารกลางวัน (50 คน x 2 มื้อ x 120 บาท) เป็นเงิน 12,000 บาท 2.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (50 คน x 4 มื้อ x 35 บาท) เป็นเงิน 7,000 บาท 3. ค่าวัสดุ 3.1 ค่าจัดทำเอกสารประกอบการอบรม (50 ชุด x 30 บาท) เป็นเงิน 1,500 บาท 3.2 ค่าวัสดุสำนักงาน (กระดาษ ปากกา ดินสอ กระดาษชาร์ต ปากกาเคมี) (1,000 บาท x 1 ครั้ง) เป็นเงิน 1,000 บาท รวมงบประมาณ 35,900 บาท
	ปลายน้ำ				
	กิจกรรมที่ 3 ปฏิบัติการฝึกอบรม ถ่ายทอด เทคโนโลยีนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐาน การเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบล คงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ช่วยสร้าง รายได้ให้กับสมาชิกกลุ่มอาชีพเลี้ยงตักแตน	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนในเขตตำบล คงอิจาน อำเภอโน นสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มี รายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10	1. สมาชิกกลุ่มอาชีพ ผู้ประกอบการเลี้ยง ตักแตนในเขตตำบล คงอิจาน อำเภอโน นสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 10	25-26 ม.ค. 2568	1. ค่าตอบแทนวิทยากร 1.1 ค่าตอบแทนวิทยากร (1 คน x 6 ชั่วโมง x 600 บาท x 2 วัน) เป็นเงิน 7,200 บาท 2. ค่าใช้สอย 2.1 ค่าอาหารกลางวัน (50 คน x 2 มื้อ x 120 บาท) เป็นเงิน 12,000 บาท

					2.2 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (50 คน x 4 มื้อ x 35 บาท) เป็นเงิน 7,000 บาท 3. ค่าวัสดุ 3.1 ค่าจัดทำเอกสารประกอบการอบรม (50 ชุด x 20 บาท) เป็นเงิน 1,000 บาท <u>รวมงบประมาณ 27,200 บาท</u>
รวมงบประมาณ					100,000 บาท

รวมงบประมาณทั้งสิ้น.....100,000.....บาท (...หนึ่งแสนบาทถ้วน...)

หมายเหตุ ขอเฉลี่ยทุกรายการ

3.12 ผลการดำเนินงานที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

3.12.1 ผลผลิต (Output)

1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนได้รับการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการพัฒนาโรงเรือนเลี้ยงตักแตนให้ได้มาตรฐาน อย่างน้อย 50 คน
2. เกิดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ อย่างน้อย 1 นวัตกรรม
3. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10

3.12.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

1. สามารถถ่ายทอดนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เกิดกลุ่มผู้ประกอบการต้นแบบในการพัฒนาโรงเรือนต้นแบบมาตรฐานเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

3.12.3 ผลกระทบ (Impact)

1. สมาชิกกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการเลี้ยงตักแตนในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้เพิ่มขึ้นเกิดการกระจายรายได้ในพื้นที่
2. สามารถถ่ายทอดขยายผลการใช้นวัตกรรมพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนของผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ไปยังผู้ที่สนใจและกลุ่มอาชีพในพื้นที่เพิ่มขึ้น

3.13 วิธีการติดตามและประเมินผล

- 3.12.1 ประเมินผลโครงการตามค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละกิจกรรม
- 3.12.2 ประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3.12.3 ถอดบทเรียนความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

สัญญาโครงการ

สัญญาเลขที่.....๑.๗๓/๒๕๖๘.....

สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัยและการบริการวิชาการ ภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เลขที่ ๔๓๙ ถนนจระ ตาบลิเมือง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดย รองศาสตราจารย์มาลินี จูโตะปะมา ตำแหน่ง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ให้ทุน” ฝ่ายหนึ่ง กับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา สังกัด คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับทุน” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายตกลงกัน โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ให้ทุนตกลงให้ทุนอุดหนุนโครงการวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น แก่ผู้รับทุน เพื่ออุดหนุนการทำวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ของผู้รับทุนตามโครงการวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เรื่อง

(ภาษาไทย) นวัตกรรมพัฒนาด้านแบบมาตรฐานการเลี้ยงดักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลคงอิจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

(ภาษาอังกฤษ) Innovation in developing a standard prototype for grasshopper farming for entrepreneurs in Dong E Jan Subdistrict, Non Suwan District, Buriram Province

ในวงเงิน.....๑๐๐,๐๐๐.....บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

ข้อ ๒ ผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามสัญญาให้กับผู้รับทุนตามรายจ่ายงบประมาณในโครงการ/กิจกรรม นั้นๆ

ข้อ ๓ ผู้รับทุนต้องรายงานผลการดำเนินโครงการ ๓ ระยะ โดยกำหนดให้รายงานผลการดำเนินโครงการในระยะต่าง ดังนี้

ระยะ ๑ ภายในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ระยะ ๒ ภายในวันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ระยะ ๓ ภายในวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เมื่อผู้รับทุนได้รายงานผลโครงการวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในระยะที่ ๓ แล้วผู้รับทุนจะต้องส่งรายงานผลโครงการวิจัยและการบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ รายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑) รายงานผลโครงการวิจัยและการบริการวิชาการฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๓ เล่ม
๒) สำเนาหลักฐานการเผยแพร่หรือการนำไปใช้ประโยชน์	จำนวน ๒ ชุด
๓) รายงานการเงินตามแบบฟอร์ม	จำนวน ๒ ชุด
๔) สำเนาการจับภาพหน้าจอ Google Scholar Profile	จำนวน ๑ ชุด
๕) ไฟล์ข้อมูลทั้งหมด (๑-๔)	จำนวน ๑ Copy

สัญญาทุนวิจัยและการบริการวิชาการ ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อ ๔ ผู้รับทุนจะต้องทำงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามโครงการนี้ ด้วยความวิริยะอุตสาหะและรับรองว่าจะไม่นำงานตามโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นบางส่วนหรือทั้งหมดไปให้ผู้อื่นรับช่วง เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุนเป็นหนังสือก่อน

ข้อ ๕ ผู้รับทุนจะต้องดำเนินงานตามโครงการในพื้นที่ นับตั้งแต่ลงนามในสัญญา ถ้าหากผู้รับทุนมิได้เริ่มดำเนินการภายใน ๓๐ (สามสิบ) วัน นับจากวันดังกล่าว ผู้ให้ทุนมีสิทธิ์บอกยกเลิกสัญญา

ผู้รับทุนต้องดำเนินงานตามวิธีการที่ได้เสนอไว้ในโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ หากเกิดอุปสรรคไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้ ผู้รับทุนจะต้องแจ้งผู้ให้ทุนทราบเป็นหนังสือ ภายในกำหนด ๓๐ (สามสิบ) วัน

กรณีที่ไม่สามารถทำการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามโครงการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑ ผู้รับทุนต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้ให้ทุนทราบเป็นหนังสือ และขออนุมัติขยายเวลาก่อนวันสิ้นสุดสัญญาไม่น้อยกว่า ๑๕ (สิบห้า) วัน ทั้งนี้ผู้ให้ทุนทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะพิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาหรือไม่ก็ได้ โครงการที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาได้ จะถือเอาวันสุดท้ายของการขยายเวลาเป็นวันกำหนดส่งผลงานหากพ้นกำหนดส่งผลงานนั้นให้ถือว่าผู้รับทุนส่งผลงานล่าช้า

ข้อ ๖ ผู้ให้ทุนตกลงที่จะให้มีการประเมินคุณภาพผลงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เมื่องานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเสร็จสิ้นและผู้รับทุนจะปรับปรุงแก้ไขผลงานตามที่ผู้ให้ทุนร้องขอ

ข้อ ๗ ผู้รับทุนต้องนำส่งรายงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ฉบับสมบูรณ์พร้อมทั้งรายละเอียด ซึ่งมีรูปแบบและเนื้อหาตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์กำหนดแก่ผู้ให้ทุนภายใน ๑๕ (สิบห้า) วัน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดโครงการ

กรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถนำส่งรายงานการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ฉบับสมบูรณ์ ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนระงับการดำเนินโครงการ และเรียกเงินทั้งหมดคืนให้กับมหาวิทยาลัยได้

ข้อ ๘ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาใดๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามสัญญานี้ เป็นสิทธิของผู้ให้ทุน โดยให้ผู้ให้ทุนเป็นผู้ทำนิติกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ในผลการวิจัยแต่ผู้เดียว

หากผู้รับข้อ ๔ ผู้รับทุนจะต้องทำงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามโครงการนี้ ด้วยความวิริยะอุตสาหะและรับรองว่าจะไม่นำงานตามโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น บางส่วนหรือทั้งหมดไปให้ผู้อื่นรับช่วง เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ให้ทุนเป็นหนังสือก่อน

ข้อ ๙ ผู้รับทุนจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใดๆ อันเกิดขึ้นจากการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือละเมิดสิทธิใดๆ ในสิทธิบัตรหรือสิทธิของบุคคลที่สาม ซึ่งผู้รับทุนและผู้ที่ได้รับมอบหมายนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตามสัญญานี้

ข้อ ๑๐ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ในสื่อสิ่งพิมพ์ใดหรือสื่อใด ในแต่ละครั้ง ผู้รับทุนจะต้องระบุข้อความว่า "ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)" และส่งสำเนาของเอกสารการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้ให้ทุนจำนวน ๑ ชุด

ข้อ ๑๑ ผู้รับทุนต้องนำลิงก์ผลงานวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติ นานาชาติ เพิ่มลงในบัญชี Google Scholar Profile ของผู้รับทุน ซึ่งบัญชีดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลอีเมลภายใต้โดเมน @bru.ac.th และจะต้องระบุ ชื่อ - สกุล (ภาษาอังกฤษ)

ใน Profile ที่เป็น ชื่อ - สกุลเดียวกับที่ระบุไว้ในข้อมูลบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เท่านั้น และส่ง
สำเนาการจับภาพหน้าจอ Google Scholar Profile ดังกล่าวให้ผู้ให้ทุนจำนวน ๑ ชุด หากผู้รับทุนเผยแพร่
ผลงานลงวารสารในฐานข้อมูลในระดับสากลหรือ SCOPUS ขึ้นไป ผู้รับทุนต้องใช้อีเมล @bru.ac.th และ
กำหนดสถาบันของตนเองเป็น Buriram Rajabhat University ในการเผยแพร่

ข้อ ๑๒ ผู้รับทุนจะต้องรับรองว่าโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นนี้ไม่ได้รับทุนวิจัยจากแหล่งทุนอื่นอยู่ก่อนและไม่นำโครงการวิจัยนี้ไปขอทุนจาก
แหล่งทุนอื่นเพิ่มเติมอีก

ข้อ ๑๓ ผู้รับทุนผิดสัญญาข้อหนึ่งข้อใดข้างต้น และมีได้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์หรือด้วยความ
ใสเพื่อให้เกิดผลงานตามที่คาดหมาย ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนบอกเลิกสัญญา ทั้งนี้ผู้รับทุนต้องจัดทำรายงานการ
วิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น รายงานการใช้
จ่ายเงินที่ได้ดำเนินการแล้วเสนอต่อผู้ให้ทุนภายใน ๑๕ (สิบห้า) วัน มิฉะนั้นจะต้องชดเชยเงินทุนในส่วนที่ได้รับไป
ทั้งหมด พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ให้แก่ผู้ให้ทุน

ข้อ ๑๔ ข้อเสนอโครงการวิจัยและบริการวิชาการภายใต้โครงการยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนา
ท้องถิ่นซึ่งเป็นเอกสารแนบท้ายสัญญา ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

สัญญานี้ทำขึ้น ๒ (สอง) ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาและ
เอกสารแนบท้ายสัญญานี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และต่างเก็บไว้ฝ่ายละ
หนึ่งฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้ให้ทุน

(รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ลงชื่อ.....ผู้รับทุน/หัวหน้าโครงการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมพงษ์ เกศศรีพงษ์ศา)

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมโครงการ

(อาจารย์พิพัฒน์ ประจัญตานต์)

ลงชื่อ.....พยาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชร วัชรภัทรกุล) คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ลงชื่อ.....พยาน

(อาจารย์ ดร.พิสมัย ประชานันท์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมท้องถิ่น

ลงชื่อ.....พยาน

(อาจารย์ ดร.เขาวลิต สิมสวย)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กำหนดการดำเนินโครงการ

กำหนดการ

โครงการ “นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขต

ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์”

กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับ

ผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ระหว่างวันที่ 21 - 22 ธันวาคม 2567

ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองตาเฮียง หมู่ 5 ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ 21 ธันวาคม 2567	
08.00 น. - 08.45 น.	ลงทะเบียน
08.45 น. - 09.00 น.	พิธีเปิดโครงการ โดยนายไพโรจน์ โลมรัตน์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลง้อจาน
09.00 น. - 12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน โดยวิทยากรประจำกลุ่ม นายวิบูลย์ สำราญรัมย์ : ผู้จัดการโรงสีข้าววิชัยเฮียงตูปช้าง ต.เมืองแฝก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ ลุ่มชนะนาว : อาจารย์สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ม.ราชภัฏบุรีรัมย์
12.00 น. - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น. - 16.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน (ต่อ) โดยวิทยากรประจำกลุ่ม นายวิบูลย์ สำราญรัมย์ : ผู้จัดการโรงสีข้าววิชัยเฮียงตูปช้าง ต.เมืองแฝก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ ลุ่มชนะนาว : อาจารย์สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ม.ราชภัฏบุรีรัมย์

หมายเหตุ : 1. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่มเวลา 10.30 น. - 10.45 น. และ 14.30 น. - 14.45 น.

2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

กำหนดการ (ต่อ)

โครงการ “นวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับผู้ประกอบการในเขต
ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์”

กิจกรรมที่ 2 ปฏิบัติการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนสำหรับ
ผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์
ระหว่างวันที่ 21 - 22 ธันวาคม 2567

ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองตาเฮียง หมู่ 5 ตำบลง้อจาน อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ 22 ธันวาคม 2567	
08.00 น. - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 น. - 12.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนให้เหมาะสมกับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน โดยวิทยากรประจำกลุ่ม นายวิบูลย์ สำราญรัมย์ : ผู้จัดการโรงสีข้าววิจัยเชิงบูรณาการ ต.เมืองแฝก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ ลุ่มชนะนาว : อาจารย์สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ม.ราชภัฏบุรีรัมย์
12.00 น. - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น. - 16.00 น.	อบรมเชิงปฏิบัติการ การออกแบบนวัตกรรมการพัฒนาต้นแบบมาตรฐานการเลี้ยงตักแตนให้เหมาะสมกับผู้ประกอบการในเขตตำบลง้อจาน (ต่อ) โดยวิทยากรประจำกลุ่ม นายวิบูลย์ สำราญรัมย์ : ผู้จัดการโรงสีข้าววิจัยเชิงบูรณาการ ต.เมืองแฝก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสิทธิ์ ลุ่มชนะนาว : อาจารย์สาขาเทคโนโลยีวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ม.ราชภัฏบุรีรัมย์

หมายเหตุ : 1. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่มเวลา 10.30 น. - 10.45 น. และ 14.30 น. - 14.45 น.

2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ภาพประกอบกิจกรรมโครงการ

